

ErhvervsShus Nord
SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

Årsberetning

2018

40 procent flere virksomheder deltog i vores arrangementer

Side 7

500 personer deltog i Erhvervs-Get-Together

Side 11

Tiltrækning af udenlandske investeringer

Side 18

Indhold

Formandens leder	3
Bestyrelse	4
Borgmestren fortæller	5
Arrangementer	6
Politiske møder	8
Get-together	10
Vækst og vilje	12
De tre erhvervsforeninger	14
Aktive erhvervsnetværk	16
Indsatser 2018	18
Iværksætter	21
Erhvervsdirektør fortæller	24
Erhvervshus Nords rolle	25
Ny lov fra 2019	26

Statistik

Befolkningsudvikling	28
Uddannelse	30
Jobs	32
Pendlere	34
Bolig	36
Erhvervshus Nords nøgletal	39

Erhvervslivets **interesser** i fokus

Vi er optaget af at understøtte vækst og udvikling hos lokale virksomheder og varetage erhvervets interesser

I april 2018 blev der fremsat et forslag til en ny lov om erhvervsfremme. Forslaget indeholdt en reel risiko for, at kommunerne ville blive skrevet helt ud af erhvervsfremmesystemet. Det bekymrede os i høj grad. En centralisering af indsatsen vil gå særligt ud over os, som ikke ligger tæt på en vækstdynamo som Aalborg. Vores vækst bliver ikke skabt fra en central enhed uden lokal forankring eller kendskab til vores udfordringer og muligheder - og der er langt for virksomhederne at køre til Aalborg, hver gang de skal have en erhvervsydelse.

En stærk lokal erhvervsudvikling i tæt samspil med kommune og erhvervsliv er afgørende for at skabe vækst og muligheder for vores virksomheder. Hvis vi vil have øget bosætning i vores område, må vi selv skabe de jobs, som er en forudsætning for tiltrækning af nye borgere.

Frederikshavn Erhvervsråd gik aktivt ind i debatten, og vi synliggjorde vigtigheden af en stærk lokal erhvervsindsats ved at være i dialog med DI og politikere. Det fik vi succes med sammen med de andre

kommunale aktører. Loven for erhvervsfremme blev vedtaget i december 2018 med to centrale niveauer – en stærk kommunal forankring og et statsligt niveau, mens regionerne blev skrevet ud. Vi er meget tilfredse med, at kommunerne også fremover spiller en central rolle i erhvervsfremme. Vi vil fortsat arbejde for det lokale erhvervslivs interesser og sikre et optimalt samspil med kommunen og det nye Erhvervshus Nordjylland, hvor vi kan hente specialiserede kompetencer, når vores virksomheder har et behov for det.

I 2018 blev der også fremsat forslag om at ændre udligningsreformen, som ville betyde et tab på knap 70 millioner kroner for Frederikshavn Kommune. Det ville føre til et forringet serviceniveau, vi som erhvervsliv havde en stor bekymring omkring. Hvis vi skal tiltrække arbejdskraft og nye borgere, skal der være et attraktivt, lokalt serviceudbud. Frederikshavn Erhvervsråd og erhvervsforeningerne gik derfor aktivt ind i debatten og gik i dialog med politikere på Christiansborg for at synliggøre konsekvenserne for den økonomiske vækst, hvis udligningsreformen blev ændret. Vi er glade for, at forslaget ikke blev vedtaget.

For netop antallet af borgere er helt afgørende for vores område. I 2018 kom vi for første gang under 60.000 borgere i kommunen og befolkningsfremskrivning viser, at vi vil miste yderligere godt 3000 borgere frem til 2045. Et tab af 3000 borgere er lig med et tab i købekraften på omkring 750 millioner kroner om året, som vil have stor betydning for efterspørgslen i detailhandlen, efter private serviceydelser, velfærdsydelser med videre. Det er derfor af stor betydning, at vi får befolkningstilvækst i vores område.

Vi vil arbejde aktivt med at udvikle Frederikshavn som uddannelsesby med attraktive studiemiljøer og uddannelser, så vi kan holde på flere af vores unge mennesker. Attraktive jobs er også helt afgørende for tiltrækning af nye borgere. Vi er derfor klar til at trække i arbejdstøjet igen i 2019 og sammen arbejde for vores fælles vækst og udvikling.

Venlig hilsen

Karl Erik Slynge,
formand for Frederikshavn Erhvervsråd

Frederikshavn Erhvervsråd

Frederikshavn Erhvervsråd er den overordnede bestyrelse for Erhvervshus Nord, som er sammensat af 13 medlemmer

Erhvervshus Nord er drevet af de tre erhvervsforeninger Skagen Erhvervsforening, Frederikshavn Erhvervsforening og Sæby Erhvervsforening med omkring 570 medlemmer i alt. Hver forening har et forretningsudvalg bestående af tre medlemmer. Forretningsudvalgene i de tre foreninger udgør kernen i Frederikshavn Erhvervsråd. Derudover udgør bestyrelsen vores borgmester og et byrådsmedlem fra Økonomiudvalget samt en repræsentant fra DI og LO.

Forretningsudvalget:

Karl Erik Slynge
Formand
FRH Erhvervsforening
Trigon A/S

Allan Kastor Andersen
næstformand
Skagen Erhvervsforening
Nordjyske Bank

Kim Müller
2. næstformand
Sæby Erhvervsforening
Roblon A/S

Frederikshavn Erhvervsforening

Vagner Jensen
Norisol

Marianne Bredevang
Scandic The Reef

**Jakob Stenbakken
Johnsen**
Hjulmand & Kaptain

Jens Pedersen
Skagen
Uddannelsescenter

Sæby Erhvervsforening

Jesper Krøger Lemme
NBE Production

Morten Mørk
Nordmark Maskinfabrik

Ditte Folsø Nielsen
DI (LauNIS)

Michael Bue Nielsen
LO Vendsyssel

Birgit Hansen
Borgmester (A)

**Anders Broholm
Andersen (V)**

Frederikshavn Kommune slår rekorder

– og vi har ambitioner om at sætte endnu flere

Erhvervslivet i Frederikshavn kommune rider på en bølge. Der landes fisk i rekordstore mængder på Skagen Havn. Der slagtes flere grise på Danish Crowns slagteri i Sæby, og virksomheden beskæftiger 1.000 medarbejdere. Den amerikanske recycling virksomhed Modern American Recycling Services er i fuld gang med at etablere sit første anlæg i Europa på Frederikshavn Havn. Det kaster 200 nye arbejdspladser af sig. Klima og miljø står øverst på verdens dagsorden, og efterspørgslen på løsninger er tiltagende. Det profiterer vi af i Energibyen Frederikshavn Kommune, hvor iværksættere og etablerede virksomheder udvikler, producerer og leverer produkter og services, der bl.a. bidrager til en grønnere skibsfart. Der er et vækstpotentiale, som vi har fuldt fokus på at realisere. Erhvervet og kommunen arbejder målrettet sammen om at spille os ind i det nye lovbestemte erhvervsfremmesystem med det klare sigte at skabe de bedste muligheder for udvikling af Frederikshavn kommune som en attraktiv erhvervs- og bosætningskommune.

Fremgang i erhvervslivet øger efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft. Vi arbejder i flere spor for at sikre, at virksomhederne kan rekruttere den arbejdskraft, de har brug for. Det gør vi i et tæt samarbejde imellem kommune, erhverv, fagbevægelse og uddannelser – fx i Det Lokale Arbejdsmarkedsråd, der rådgiver Arbejdsmarkedsudvalget om udviklingspotentialerne på det lokale arbejdsmarked. For at få flere med, er der brug for rummelighed på arbejdsmarkedet, for ikke alle er 100 procent arbejdsdygtige. Vi er bl.a. med i projektet 'Flere skal med', der skal få flere aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere ud i virksomhederne. Vi investerer 6 mio. kr. i en hånd-

holdt indsats, der skal forberede unge til at komme ind på en erhvervsrettet uddannelse eller direkte i ordinært job. Et samarbejde mellem Jobcentret og Danish Crown har resulteret i, at næsten 200 ledige – heraf 97 indvandrere og flygtninge er kommet i job. Vi investerer i rekrutteringsindsatser som MOVENORTH og kandidatbanker på tværs af kommunegrænser for at skaffe de kvalificerede medarbejdere, som virksomhederne efterspørger.

Vi kan godt tillade os at prale, for vi har noget at ha' det i. Flere iværksættere end nogensinde etablerer sig i Frederikshavn kommune. Mange virksomheder melder om rekordomsætning og udvidelsesplaner. Og det er inden for alle fire vækstspor. Krydstogtturismen har for alvor fået vind i sejlene og slog alle rekorder i 2018. Nye hoteller kommer til. Etablerede hoteller opgraderer og løfter både kapaciteten og kvaliteten. Detailhandlen i Frederikshavn kommune er vokset med tre procent siden 1998. Frederikshavn Havns nye arealer er snart fyldt ud, og Orskov Yard investerer i en ny flydedok. JOBI Værft er konverteret fra reparationsværft til nybygningsværft, så vi nu har to af slagsen i kommunen. Etape 3 udvidelsen af Skagen Havn er sat i søen for at understøtte væksten og udviklingen af fiskeriet. Nordmark Maskinfabrik har lavet et historisk stort overskud. Skiold landede i 2018 en millionordre på opførelse af det største paddy ris- og opbevaringsanlæg nogensinde bygget i Vietnam. Ordrene på scrubber vælter ind hos ME Production, og antallet af ansatte er steget fra 55 til 90.

Vi arbejder for at fremme muligheder for vækst og muligheder for mennesker, og når vi støder på udfordringer, så taler vi med hinanden og finder løsninger i fællesskab. Sigtet er, at det skal være attraktivt at investere, etablere og drive virksomhed i Frederikshavn kommune. Det kræver, at kommune, virksomheder, erhvervsforeninger, uddannelser og ildsjæle skal bygge på det, vi er mestre i: At se muligheder og løfte i flok. Det, vi hver især kan bidrage med, har en betydning for rekrutteringen af kvalificeret arbejdskraft og for fremtidig vækst. Vi har en rolle at spille i verden, men det forudsætter, at vi lukker verden ind og viser det gode værtskab, vi gerne vil kendes på. Vi kan slå flere rekorder, når vi gør en helhjertet indsats for at overbevise andre om, at vi har noget at tilbyde, der er unikt, og som er værd at blive her for.

Birgit S. Hansen,
borgmester, Frederikshavn Kommune

40%

FLERE VIRKSOMHEDER

491 UNIKKE VIRKSOMHEDER

DELTOG I ARRANGEMENTER I 2018,
MOD 350 VIRKSOMHEDER I 2017

1.754

PERSONER DELTOG I VORES
ARRANGEMENTER

40 procent flere virksomheder deltog i vores arrangementer

I løbet af 2018 kunne Erhvervshus Nord og de tre erhvervsforeninger invitere til 25 arrangementer, infomøder og politiske møder

Dato	Arrangement	Deltagere
18. JAN	Vækst og Vilje Erhvervs- og kulturarrangement	260
21. JAN	Foredrag med Tor Nørretranders	75
24. JAN	Besøg af Mette Frederiksen (S) på Roblon	46
8. MAR	Den nye ferielov ved HjulmandKaptain	21
12. MAR	Generalforsamling Skagen Erhvervsforening på Foldens Hotel	36
20. MAR	Generalforsamling Frederikshavn Erhvervsforening med indlæg af M.A.R.S	128
22. MAR	Generalforsamling Sæby Erhvervsforening på Hotel Viking	51
11. APR	Iværksættercafé om SOME – digital strategi	30
17. APR	Køb og salg af virksomhed ved Virksomhedsbørsen	47
30. APR	Sæby nu og i fremtiden	90
19. JUN	Infomøde Sæby Spektrum	23
13. SEP	Erhvervscamp i samarbejde med Væksthus Nordjylland	130
13. SEP	Erhvervs-Get-Together	500
25. SEP	Iværksættercafé: Salgstræning ved Right Mindset	16
8. OKT	Lovgivning for SØV-virksomheder	10
23. OKT	Energiafgifter, energioptimering og energitilskud	20
24. OKT	Iværksættercafé: Sådan driver du webshop... ved Lyd og Billedspecialisten	12
29. OKT	Sådan bliver I Danmarks bedste arbejdsplads ved Scandic	15
31. OKT	Strategi for Facebook og LinkedIn i samarbejde med Brønderslev Erhverv	30
5. NOV	Foredrag med Dennis Nørmark om kulturforståelse	40
7. NOV	Info- og dialogmøde med byggeri og anlæg	70
22. NOV	Den nye ferielov ved BDO	77
27. NOV	Industri 4.0 – robotter og digitale teknologier	27
Samlet for 2018		1.754

Fra venstre ses Karl Erik Slynge formand for Frederikshavn Erhvervsråd, Claus Buchhave lokal folketingskandidat for Venstre, finansminister Kristian Jensen, Steen Uggerhøj direktør for Uggerhøj og Niels Bay Christensen erhvervsdirektør i Erhvervshus Nord.

Finansministeren på besøg i Frederikshavn

Erhvervshus Nord arbejder for sikre de lokale virksomheder optimale rammevilkår og var med til at arrangere besøget af finansminister Kristian Jensen. Han blev på mødet præsenteret for problemstillinger af de lokale virksomheder

Uggerhøj Biler lagde rammen om ministerbesøget i december 2018, hvor finansminister Kristian Jensen fik en god dialog med de lokale virksomheder.

Susanne Nielsen, HR manager i Scandic Pelagic i Skagen havde et ønske om statslig økonomisk støtte til oprettelsen af nye uddannelser, som den nye FishTech uddannelse fiskeindustrien har opstartet i samarbejde med EUC Nord. Det er dyrt at investere i teknologi og fødevaregodkendte lokaler for at sikre de optimale undervisningsforhold. Så er der brug for en økonomisk håndsrækning fra staten for at hjælpe de nye uddannelser i gang.

Claus Bøje, butikschef i Føtex Frederikshavn fortalte om, at de i den lokale Føtex ikke kan tage alle de voksenlæringer, som de gerne vil, da der er et loft over antal voksenlæringer pr CVR-nummer. Da den

landsdækkende kæde kun har ét enkelt CVR-nummer for alle butikker, begrænser det deres optag af voksenlæringer. Butikken i Frederikshavn vil gerne tage et uddannelsesansvar og tage flere læringer, end det er muligt i dag.

Morten Mørk, adm. direktør i Nordmark Maskinfabrik i Sæby fortalte om, hvordan de ved etablering af en ny fabrik i Cuxhaven i Tyskland fik EU-midler til deres anlægsinvestering og fremhævede, at det sætter Danmark i en ulig konkurrence med vores naboer.

Finansminister Kristian Jensen havde en god dialog med deltagerne og lovede opfølgning på de fremsatte emner.

For Niels Bay Christensen, erhvervsdirektør i Erhvervs- og Nord er der ikke tvivl om vigtigheden af de politiske besøg:

VI SKAL GRIBE CHANCEN HVER GANG EN POLITIKER GÆSTER VORES OMRÅDE FOR AT VISE DEM, HVAD VI ER GODE TIL, OG HVORDAN POLITIKERNE KAN HJÆLPE VÆKSTEN PÅ VEJ. DET HAR VI HAFT SUCCES MED, OG VI VIL I 2019 FORTSÆTTE MED AT SÆTTE ERHVERVET SAMMEN MED DET POLITISKE SYSTEM.

Møde med Mette Frederiksen

Mandag den 24. januar arrangerede vi et fyraftensmøde med Mette Frederiksen (A) på Roblon A/S i Sæby, hvor omkring 50 deltog i debatten.

Her blev blandt andet diskuteret udvidelsen af vejen mellem Aalbæk og Skagen, Forsvarets brug af danske værfter ved reparation og nybygning af skibe og oprioritering af erhvervsuddannelserne.

500

PERSONER DELTOG I
**ERHVERVS-
GET-TOGETHER**

Rekordmange til **Erhvervs-Get-Together**

Hele 500 personer deltog i Erhvervs-Get-Together den 13. september, som var flyttet til større rammer i Arena Nord for at fejre Frederikshavns 200 års Købstadsjubiléum. Det var femte gang, at Skagen Erhvervsforening, Frederikshavn Erhvervsforening og Sæby Erhvervsforening samlede det lokale erhvervsliv til get-together. Arrangementet var flyttet fra august til september for at holde en stor erhvervsfest som en del af jubilæumsfejringen.

Årets indslag bestod af et veloplagt Mads og Erhvervs-panelet, hvor Mads Steffensen og de tre paneldeltagere adm. direktør i København Fur Jesper Uggerhøj, Norskov-skuespillerinde Anne- Sofie Espersen og cheftræner i Bjerringbro-Silkeborg Peter Bredsdorff-Larsen diskuterede erhvervsdilemmaer.

“

VI ER SIMPELTHEN SÅ STOLTE OG YDMYGE OVER PRISEN, NETOP FORDI DET ER ERHVERVETS EGEN PRIS. VI ER MEGET TAKNEMLIGE FOR ANERKENDELSEN.

MIKKEL SEEDORFF SØRENSEN

Frederikshavn Havn vinder Vækst og Vilje Erhvervsprisen

Frederikshavn Havn kunne den 17. januar 2019 lade sig hylde, som vinder af Frederikshavn Erhvervsråds Vækst og Vilje Erhvervspris for deres ambitiøse vækststrategi og havneudvidelse

Det var en glad og rørt Mikkel Seedorff Sørensen, der som adm. direktør for Frederikshavn Havn, kunne modtage Frederikshavn Erhvervsråds Vækst og Vilje Erhvervspris 2018 foran 230 deltagere i Det Musiske Hus sammen med bestyrelsesformand Bo Uggerhøj.

Frederikshavn Havn har igennem de sidste par år udviklet sin egen forretning og samtidig været vækstmotor for rigtig mange andre virksomheder i byen med en ambitiøs udvidelse. Virksomheder på havnen har kunnet tage flere ordre ind, andre har etableret sig på havnen, og nye er på vej ind. Havnen har via en proaktiv og målrettet vækststrategi tiltrukket virksomheder til Frederikshavn, som ellers ikke ville være kommet til byen som fx Modern American Recycling Service (M.A.R.S) og Stena Oil. Samtidig har havnen afleveret et rekordregnskab med et resultat på 21,1 mio. kr. i 2017.

*»Vi lavede en strategi for, hvad vi ville med havneudvidelsen – det skulle være en kombination af vækst hos eksisterende virksomheder og tiltrækningen af nye. Vi har aktivt arbejdet med targets og potentielle kundelister inden for vores fire strategiske fokusområder; turisme og færgefart, konventionel havnevirksomhed, maritim service samt miljø og genindvinding. Vi må sige, at vi allerede her i begyndelsen af 2019 er tæt på at være lykkedes 100 procent med vores 2021 strategi«
Siger bestyrelsesformand Bo Uggerhøj.*

Vækst og Vilje er arrangeret af Erhvervshus Nord, Frederikshavn Kommune og Arena Nord. Spar Nord og Beierholm var hovedsponsorer.

Iværksætterprisen gik til ung Skagenfisker

Iværksætterprisen gik til 23-årige Lars Sørensen fra Skagen, der i januar 2017 købte sit eget fartøj S440 Sofie Lykke, hvor han fisker primært jomfruhummer og torsk.

Lars Sørensen
Vinder af Iværksætterprisen

“

DET GIVER EN STOR FRIHED AT HAVE SIT EGET FARTØJ, OG MAN BESTEMMER SELV, HVORDAN MAN VIL DRIVE DET. JEG FØLER, AT JEG ER SKABT TIL DET HER, OG TROR OG HÅBER DA OGSÅ PÅ, AT JEG ER FISKER OM 30 ÅR.

LARS SØRENSEN

Interessevaretagelse på dagsordenen i de **tre erhvervsforeninger**

Den store opbakning er vigtig – for jo flere virksomheder, der bakker op – jo stærkere en stemme taler vi med overfor beslutningstagerne

+7
103
MEDLEMMER

Sæby Erhvervsforening

I 2018 har Sæby Erhvervsforening arbejdet videre i de fem indsatsspor, der er udpeget i bestyrelsen: Sæby havn, erhvervsgrunde, kommunikation, vækstmidler og overnatningsmuligheder. Særligt udvidelsen af Sæby Havn optager erhvervsforeningen, da den skal være med til at tiltrække borgere og dermed arbejdskraft samt tiltrække flere turister, der ligger en økonomi i Sæby.

Frederikshavn Kommune har tildelt midler til udviklingen af Sæby havn og ser nu nærmere på udstykningen af nye erhvervs- og boliggrunde efter dialog med blandt andet Sæby Erhvervsforening. I løbet af 2018 har Sæby Erhvervsforening også inviteret til arrangementer omkring det nye Sæby Spektrum samt Sæby nu og i fremtiden, hvor 90 deltagere deltog i en dialog om udviklingen af Sæby.

VED UDGANGEN AF 2018 TALTE DE TRE ERHVERVSFORENINGER I SKAGEN, FREDERIKSHAVN OG SÆBY **570** MEDLEMSVIRKSOMHEDER.

Skagen Erhvervsforening

Bestyrelsen i Skagen Erhvervsforening består af 18 medlemmer, der arbejder for at fremme erhvervsudviklingen lokalt. I 2018 har Skagen Erhvervsforening blandt haft fokus på 2+1 vej mellem Skagen og Aalbæk. Strækningen er pt. en flaskehals for de mange turister, som besøger området årligt og særligt for de mange produktionsvirksomheder i Skagen og på Skagen havn, der har tung og hyppig godstransport på strækningen.

Foreningen er lykket med at sætte fokus på problematikken, og i efteråret blev Regeringen og Dansk Folkeparti enige om at afsætte penge på finansloven til en VVM-undersøgelse for udvidelsen.

119
MEDLEMMER

+3

340

MEDLEMMER

Frederikshavn Erhvervsforening

Igen i 2018 var der kampvalg om pladserne i Frederikshavn Erhvervsforenings bestyrelse, der endda blev udvidet fra 16 til 18 medlemmer. Interessen viser tydeligt, at erhvervet bakker op om foreningens arbejde for at styrke det lokale erhvervsliv.

Frederikshavn Erhvervsforening har i 2018 blandt andet haft fokus på øget produktivitet via digitalisering og udbød i november et arrangement om Industri 4.0, robotter og digitale teknologier. Aalborg Universitet fortalte om udviklingen, og NS System og PWC gav konkret indblik i digitaliseringen i deres virksomheder.

Foreningen stod også bag arrangementet Sådan bliver man Danmarks bedste arbejdsplads med indlæg af Scandics HR-direktør. Scandic blev i 2018 kåret til Danmarks bedste arbejdsplads med flere end 500 ansatte.

Aktive **erhvervsnetværk**

Erhvervshus Nord driver virksomhedsnetværk med mere end 162 deltagende virksomheder

Webshop ERFA

Webshop Netværk Frederikshavn blev oprettet ultimo 2016. Netværket har 16 aktive medlemsvirksomheder, som alle ejer en webshop. Formålet med netværket er at skabe vækst i den enkelte virksomhed via sparring og erfaringsudveksling.

Webshop-netværket har mødtes 11 gange i 2018. Til det månedlige møde er en af webshopindehaverne i "den varme stol" eller et fælles emne tages op evt. med ekstern indlægsholder. SEO, Instagram, fragt og linkedbuilding er nogle af de emner, der er blevet taget op.

Strandby Erhvervsnetværk

Strandby Erhvervsnetværk har 20 medlemsvirksomheder. Der er oprettet undernetværk omkring Maritim Service, Fiskeri, Håndværkerne samt Oplevelse/Turisme. I 2018 er der arbejdet videre med etableringen af projektet "De røde huse," der bygges på Strandby Havn. Husene skal rumme en håndværkerklynge på et uudnyttet areal på Strandby Havn.

Netværk om udenlandsk arbejdskraft

Erhvervshus Nord har været en af drivkræfterne bag etableringen af to virksomhedsnetværk om udenlandsk arbejdskraft. Netværkene har været en stor succes, og der er nu 20 virksomheder med i hver af de to netværk. Både i Frederikshavn og Skagen er der for alvor kommet gang i sprogundervisningen, ligesom netværkene fortsat er en vigtig indgang til en dialog med virksomhederne om bosætning af deres udenlandske nøglemedarbejdere og deres familier. I praksis faciliteres netværkene i dag af Center for Arbejdsmarked.

Iværksætternetværket

Iværksætternetværk Frederikshavn blev oprettet primo 2018. Netværket har 10 aktive medlemsvirksomheder, som alle har startet egen virksomhed inden for de seneste 3 år. På hvert netværksmøde er der et fagligt indlæg, som skal bidrage til at opkvalificere de enkelte iværksættere i forhold til at starte egen virksomhed.

Erhvervsnetværket Morgenfruerne

Godt 80 kvindelige ejerledere med virksomhed i Frederikshavn kommune er medlem af Erhvervsnetværket Morgenfruerne, der har eksisteret siden 2002. Foruden de månedlige netværksmøder med sparring og erhvervsudveksling inviterede Morgenfruerne i efteråret borgmester Birgit Hansen og de lokale byrådspolitikere til dialog om en ny lov om erhvervsfremme, hvor de ønskede at bevare en stærk lokal indsats.

I november måned var Morgenfruerne på den årlige studietur, som i år gik til London. Turen bød på flere spændende virksomhedsbesøg her i blandt til den anerkendte designvirksomhed af Tom Dixon, som de også fik lejlighed til at møde.

Flere netværk på vej

Vi arbejder i 2019 på at opstarte flere erhvervsnetværk. Mangler der et netværk til dine behov – så hører vi gerne fra dig.

Netværk om den nye persondatalov

Netværket er etableret i samarbejde med Hjulmand-Kaptajn med fokus på den nye persondataforordning, som trådte i kraft i maj måned og har stor betydning for virksomhedernes håndtering af persondata. I netværket kan den ansvarlige for virksomhedens GDPR få den nyeste viden og vejledning fra specialister.

Kommunikations- og marketingnetværk

Netværket samler personer med en kommunikationsfunktion i virksomheder i Frederikshavn kommune, hvor formålet er sparring og erfaringsudveksling omkring kommunikation og markedsføring og nye tendenser/muligheder.

Salgsnetværk

Netværket samler personer med en salgsfunktion i virksomheder i Frederikshavn kommune, hvor formålet er sparring og erfaringsudveksling omkring salg.

Netværk for arbejdskraft

I Frederikshavn Kommune står godt 1.150 fuldtids-personer uden for arbejdsmarkedet. En del af dem er kontanthjælpsmodtagere, som har haft en skæv start på livet og derfor aldrig er kommet rigtigt ind på arbejdsmarkedet. Erhvervs- og Udviklingscenter Nord vil i samarbejde med Center for Arbejdsmarked etablere tre virksomhedsnetværk – i Skagen, Frederikshavn og Sæby. Formålet med netværkene er at hjælpe disse mennesker videre – enten til at kunne varetage et job eller begynde på en uddannelse ved at give dem en tilknytning til en virksomhed. Netværkene samler de virksomheder, som ønsker at tage et socialt ansvar.

Deltager på opkvalificeringskursus til recycling-industrien på EUC Nord.

Indblik i **indsatser** 2018

I Erhvervshus Nord arbejder vi for at skabe vækst og arbejdspladser i Frederikshavn kommune. Det er gennem vidensdeling, 1:1 vejledning af virksomheder og iværksættere samt erhvervsstrukturudvikling

**300-400
JOBS**

Tiltrækning af udenlandske virksomheder og investeringer

I Erhvervshus Nord arbejder vi proaktivt med at tiltrække virksomheder og investeringer udefra, som kan påvirke den lokale erhvervsøkonomi og skabe mange direkte og indirekte jobs. Vi identificerer potentialerne og har fx formuleret en strategi for tiltrækning af et recyclingselskab, da det passer ind i et strategisk fokusområde og værdikæden på Frederikshavn Havn.

På baggrund af tiltrækningsstrategien og en gennemarbejdet business case har Erhvervshus Nord sammen med havnen lavet en opsøgende indsats overfor udenlandske selskaber, der ophugger skibe og platforme til recycling. Det har resulteret i, at den amerikanske gigant Modern American Recycling Services (M.A.R.S) har etableret sig på den nye del af havnen og er i fuld gang med at klargøre sit topmoderne og bæredygtige recycling site.

Erhvervshus Nord har sammen med Frederikshavn Havn bistået M.A.R.S med at blive prækvalificeret til licitationen om nedtagning af Tyrafeltet. M.A.R.S har vundet recyclingopgaven af de to største boreplatforme, som udgør den største ophugning og recycling af offshore-konstruktioner i Danmarks historie. Alene denne opgave forventes at indeholde godt 75 årsværk i arbejdet.

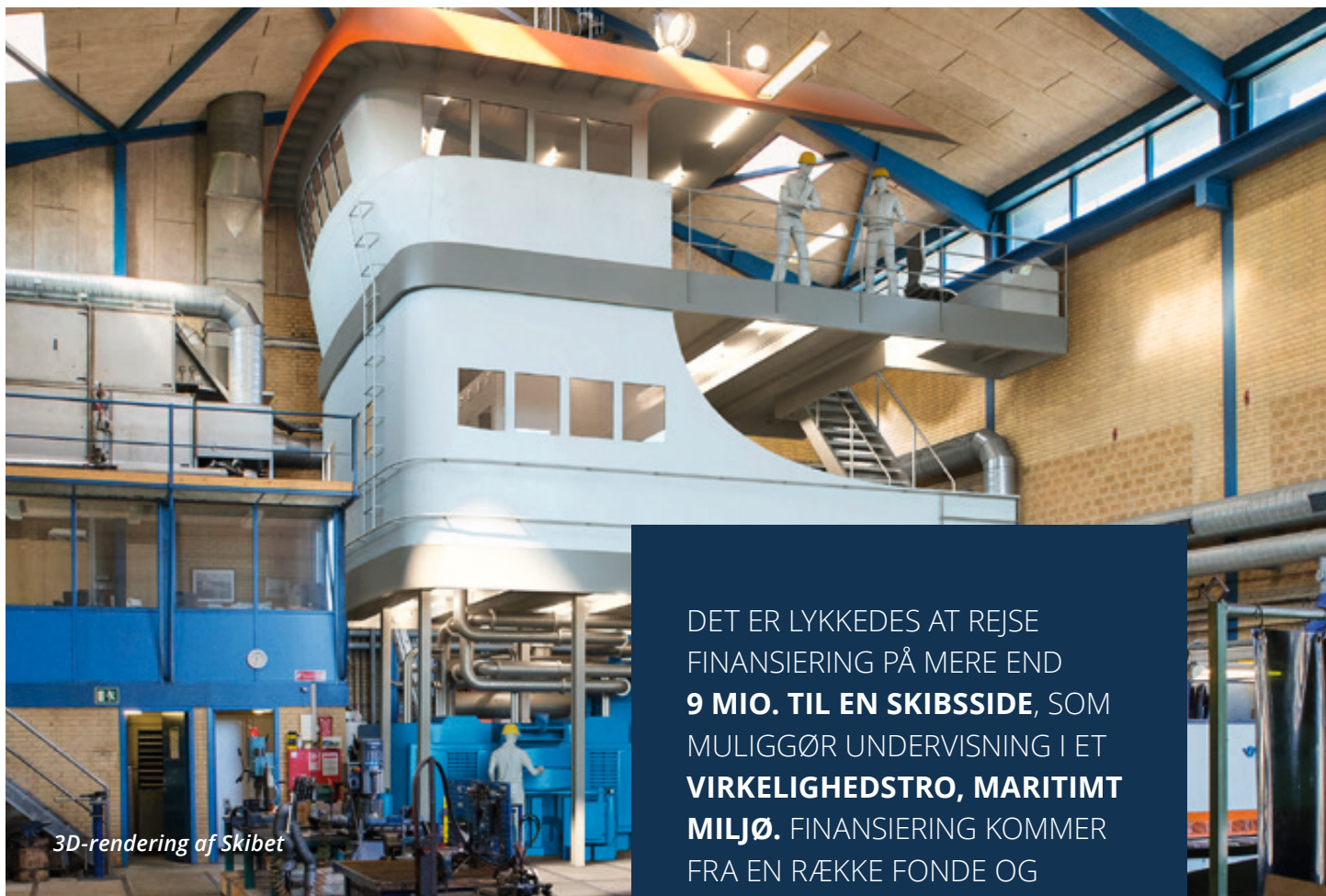
Tiltrækningen af M.A.R.S. vil i sig selv betyde mere end 200 nye arbejdspladser i Frederikshavn Kommune. Da M.A.R.S. er en primær aktør, vil der herudover komme masser af afledte jobeffekter i følgevirkninger. Samlet set er potentialet mere end 300-400 arbejdspladser over de næste 5 år.

Vi er i fuld gang med tiltrækning af nye cases, og vi går nogle spændende år i møde.

Uddannelse af arbejdskraft til recycling-industrien

Erhvervshus Nord har i 2018 været en af drivkræfterne bag etableringen af et nyt uddannelsesforløb vedr. ophugning og flammeskæring til recycling-industrien herunder M.A.R.S. De første 36 ledige fra Brønderslev, Hjørring og Frederikshavn kommuner blev opkvalificeret i 2018.

Der er så stor interesse for job i recyclingindustrien og hos M.A.R.S., at der allerede nu er planlagt to yderligere kurser for ledige med to hold af 24 personer i 2019, hvor det første hold begynder i uge 9. Det bringer det samlede antal af opkvalificerede på godt 80 personer.

3D-rendering af Skibet

DET ER LYKKEDES AT REJSE FINANSIERING PÅ MERE END **9 MIO. TIL EN SKIBSSIDE**, SOM MULIGGØR UNDERVISNING I ET **VIRKELIGHEDSTRO, MARITIMT MILJØ**. FINANSIERING KOMMER FRA EN RÆKKE FONDE OG KONTANTE BIDRAG FRA LOKALE VIRKSOMHEDER.

Nyt uddannelsesmiljø til de maritime uddannelser

Erhvervshus Nord har i de forløbne to år samarbejdet med EUC Nord om etableringen af en ny Maritim Elektriker uddannelse. Uddannelsen er en 8-ugers specialisering på den ordinære elektrikeruddannelse.

Her opstod idéen om at etablere en maritim uddannelsesfacilitet i form af en skibsside, som muliggør undervisning i et virkelighedstro, maritimt miljø. I forløbet er det lykkedes at rejse finansiering på mere end 9 mio. kr. fra en række nationale civile fonde og kontante bidrag fra lokale virksomheder. En lang række af de lokale maritime virksomheder har også bidraget i form af donation af udstyr.

Den opbyggede skibsside i en hal på EUC Nord indeholder derfor generator- og køleanlæg, pumper, alarmanlæg og anden teknik, som man finder i et skib.

Efter de maritime virksomheders ønske kommer uddannelsesfaciliteten ikke kun til at omfatte elektrikeruddannelsen, men også andre maritime uddannelser herunder skibsmontører, skibssmede m.v. Desuden vil en del af uddannelserne på MARTEC kunne drage nytte af faciliteten.

»Skibet« forventes at blive indviet i maj 2019.

Fra venstre: Fisker Jens Christian Andersen, fisker Lars Mose og John Jakobsen, formand Skagen Fiskeriforening, ombord på S107 Ulla Lindblad fra 1958.

Pressearbejde ændrede rejefiskernes kvoteloft

Erhvervshus Nord arbejder for at synliggøre erhvervet og forbedre deres rammevilkår. Vi har i samarbejde med Skagen Fiskeriforening fået ændret kvoteloftet for rejefiskere, så de er sikret et rentabelt erhverv.

Debatten om kvotekonger rammer de små fiskere i lovgivningen – fx for fiskerne af dybvandsrejser i Skagen, der ikke kan have et rentabelt fiskeri med max 10 procent af kvoterne. Loftet på 10 procent og en usikker dispensation stod i vejen for investeringer og generationsskifte inden for rejefiskeriet.

Erhvervshus Nord fik derfor i samarbejde med Skagen Fiskeriforening kontakt til to Skagenfiskere, som blev ramt af kvoteloftet. Gennem pressearbejde fik

Erhvervshus Nord synliggjort problemet, som Nordjyskes erhvervsredaktion behandlede.

Erhvervshus Nord's presseindsats resulterede i, at de ansvarlige politikere på Christiansborg fik forelagt problemet og lovede, at kvoteloftet for rejefiskerne vil blive hævet til 15 procent. Dermed er et rentabelt fiskeri af dybvandsrejser sikret for fiskerne i Skagen.

5,6 millioner kroner til udvikling i lokale virksomheder

I 2018 har Erhvervshus Nord hentet 5,6 mio. kr. i støtte fra diverse fonde og puljer til udvikling af virksomhederne i Frederikshavn Kommune. Alle pengene er bevilget til konkrete vækstfremme initiativer i virksomhederne. I Erhvervshus Nord foretager vi i samarbejde med virksomhederne en vækstscrening og hjælper gerne med at søge midler i fonde og puljer, hvis det er relevant for virksomhedens udvikling.

Flere socialøkonomiske virksomheder

Erhvervshus Nord driver sammen med Frederikshavn og Jammerbugt kommuner det treårige EU-støttede projekt Socialøkonomisk Iværksætter, som løber frem til juni 2020. I Erhvervshus Nord er vi optaget af, at der kommer flere økonomisk bæredygtige socialøkonomiske virksomheder i Nordjylland. Målet er at få etableret nye socialøkonomiske virksomheder med en bæredygtig forretning og herigennem vil en række udsatte ledige få en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet i Nordjylland.

Iværksætter og nye virksomheder

I 2018 fik godt 100 iværksættere vejledning hos Erhvervshus Nord

Vejledningen gør en forskel

I slutningen af 2017 etablerede Malene Svendsen sin virksomhed Unico Equestrian med sparring fra Erhvervshus Nord. Hendes første kollektion af ridetøj lå året efter i knap 20 butikker i hele landet. Hun er vendt hjem til Frederikshavn efter 10 år i Shanghai.

»Erhvervshus Nord var meget konstruktive og gav mig en masse input og ting at tænke over. Og da jeg kom i banken for at snakke finansiering, spurgte de, som noget af det første, om jeg havde været hos Erhvervshus Nord, som hjælper med at skærpe forretningsidéen«
Malene Svendsen

Iværksætter hos udenlandske borgere

Erhvervshus Nord er partner i KASK-projektet Netværk for iværksætter og jobskabelse (NIV) sammen med Frederikshavn Kommune, Skagen Uddannelsescenter, Aalborg Universitet og Munkedal Kommune og Innovatum. Her har vi særligt fokus på at fremme iværksætteri blandt borgere med udenlandsk baggrund.

Udenlandske nøglemedarbejdere udgør en ressource for vores virksomheder. Vi skal sikre ægtefællejob, som øger chancen for, at de bosætter sig som borgere i vores kommune. Et ægtefællejob kan fx være start af egen virksomhed.

En af dem, der har fået iværksættervejledning, er ukrainske Iia Madsen, der er maler og bor i Skagen:

»Jeg var meget frustreret, da jeg første gang kom til Erhvervshus Nord. Jeg kan ikke sproget perfekt og kender ikke til reglerne for at starte virksomhed. Så det var svært og en stressende ting for mig. Vi fik snakket min forretning rigtig godt igennem, hvordan jeg skulle gøre, og de gav mig kontakt til revisor. Det var en meget stor hjælp«.

Særligt **perspektivrige** iværksættere

Erhvervshus Nord har fokus på særligt perspektivrige iværksættere med jobpotentiale. I 2018 hjalp vi otte lokale iværksættere til at blive godkendt som VIP-iværksættere og tre som VIP+ iværksættere

Når en iværksætter bliver godkendt og optaget i det regionale VIP og VIP+ forløb får virksomheden mulighed for sparringstimer i Erhvervshus Nord og tilskud til ekstern rådgivning, der skal sætte turbo på deres vækst.

MF Service - en vækstdynamo

MF Service i Skagen blev optaget i det regionale VIP+ forløb. På fem år har Mette Friis Mikkelsen skabt en virksomhed med 12 ansatte året rundt og en millionomsætning.

»Jeg skal have nogen at sparre med og til at give nye input, som jeg skal arbejde med. Det er sundt at få udfordret det spor, man følger, og få nye perspektiver. Erhvervshus Nord kan hjælpe os til at få udarbejdet en forretningsplan, så vi holder fokus og får fulgt op«.

Mette Friis Mikkelsen

NOENCO - en iværksætter med særligt potentiale

Efter bare halvandet år har iværksætter Niels Dal fra Skagen fået sin virksomhed NOENCO optaget i det regionale VIP+ program.

»Jeg etablerede min virksomhed i 2017 og fik god iværksætterrådgivning i Erhvervshus Nord. Det har været medvirkende til, at vi er kommet godt i gang og har fået et stærkt fundament til yderligere vækst og flere arbejdspladser. Med det nye vækstprogram har vi mulighed for at flytte fokus fra start up til scale up«.

Niels Dal

Nye virksomheder i Frederikshavn Kommune

I 2018 blev der registreret 464 nye virksomheder af de udvalgte selskabsformer. Godt 90 procent af virksomhederne er i drift i februar 2019. Ser vi samlet på perioden 2015-2018 er der en overlevelsesrate på 76 procent for nye virksomheder i Frederikshavn kommune.

76%
OVERLEVELSESRATE

År	Alle	I normal drift 6. februar 2019
2018	464	427
2017	542	424
2016	542	382
2015	508	331
Ialt		1.564

Kilde NN Erhverv. Virksomhedsformer: Enkeltmandsvirksomhed, Interessentskab, Aktieselskab, Anpartsselskab, Erhvervsdrivende Fond, Filialer af udenlandske selskabsformer.

Vi skal skabe samfundsøkonomisk vækst

I Erhvervshus Nord er vi fokuseret på at bidrage til den samfundsøkonomiske vækst i Frederikshavn kommune. Vi brænder for vores område og er optaget af, at vi har et pulserende erhvervsliv og en tilvækst af nye borgere og kvalificeret arbejdskraft.

For at sikre befolkningstilvækst og arbejdskraft i fremtiden skal vi tiltrække flere unge via unikke uddannelsestilbud og få en højere andel af unge, som bliver i Frederikshavn, også når de læser i Aalborg. Hvis man kan pendle fra Aalborg til MARTEC, kan man også pendle fra Frederikshavn til fx Aalborg Universitet eller UCN. Derfor skal vi have en vision om at gøre Frederikshavn til en attraktiv uddannelsesby. Vi vil i 2019 rykke tættere sammen med de lokale uddannelsesinstitutioner for at sætte fokus på uddannelsesudbuddet, og hvordan vi skaber attraktive studiemiljøer, så flere bliver boende lokalt. Her skal vi virkelig kigge på øverste hylde for at få det til at ske – og det skal vi stå sammen om. Vi skal fx se på muligheden for at bygge topmoderne studieboliger med tilknyttede grupperum og plads til et levende studiemiljø.

Samtidig skal vi se nærmere på at få alle med, når det gælder vores arbejdsmarked – også dem, der kun kan arbejde få timer. Vi har i Frederikshavn en historisk lav ledighed på 4,2 procent. Vi skal hjælpe dem, som umiddelbart ikke er klar til et job. Det har vi som erhverv et medansvar for og en interesse i. Vi etablerer derfor tre netværk i 2019 i samarbejde med Center for Arbejdsmarked med fokus på at få borgere i arbejde, som aldrig rigtig har fået en tilknytning til arbejdsmarkedet. Samtidig har vi fokus på etableringen af flere socialøkonomiske virksomheder, hvor der er plads til ansatte på særlige vilkår.

Tiltrækning og bosætning af udenlandske ansatte er også en vigtig faktor for at sikre vores virksomheder kvalificeret arbejdskraft. Vi skal arbejde for at gøre dem til borgere i vores kommune – fx ved at sikre ægtefællejobs. I Erhvervshus Nord har vi derfor en særlig indsats overfor udenlandske borgere, der ønsker at starte sin egen virksomhed.

Produktivitetsfremgang er et andet svar på manglen på arbejdskraft. Undersøgelser viser, at Nordjylland har et produktivitetsefterslæb i forhold til resten af landet. Øget produktivitet gennem anvendelsen af ny teknologi og digitale systemer gør, at man kan producere det samme med det samme antal hænder. En række manuelle opgaver kan automatiseres og digitaliseres, som gør den enkelte medarbejder mere effektiv, og dermed kan produktivitet og indtjening øges. Vi vil derfor fortsat have fokus på øget produktivitet i 2019.

Vi skal fortsat arbejde for at få flere udenlandske investeringer til vores område. Det bidrager med både direkte og indirekte jobs, som ellers ikke ville være her. Flere jobs er grundlaget for øget bosætning.

I 2019 har vi i endnu højere grad fokus på at komme ud at besøge jeres virksomheder. Vi er til for jer – så tag fat i os, når vi skal se nærmere på forretningen i jeres virksomhed.

Vi ser frem til samarbejdet i 2019.

Niels Bay Christensen,
Erhvervsdirektør i Erhvervshus Nord

Når din forretning skal videre...

I Erhvervshus Nord arbejder vi for at skabe vækst og udvikle din virksomhed samt styrke erhvervsstrukturen i Frederikshavn kommune til gavn for alle

Vores tre overordnede mål:

- økonomisk vækst
- vækst i beskæftigelsen
- vækst i kompetenceniveauet

Vi ser grundlæggende tre veje til vækst:

- Etablering af nye virksomheder (iværksætter og knopskydning)
- Vækst i eksisterende virksomheder
- Tiltrækning af nye virksomheder udefra

Erhvervsudvikling på tre niveauer:

Erhvervsservice

- Store erhvervsarrangementer som Vækst og Vilje og Erhvervs-Get-Together samt infomøder med fagligt indhold om fx den nye ferielov eller digitalisering. Viden og lokal networking for din virksomhed.
- Stærke erhvervsnetværk med et højt fagligt niveau, der styrker specialiserede kompetencer i din virksomhed.
- Vi laver dine eksportpapirer, ATA Carnet – med rabat.

Erhvervsudvikling

- Virksomhedsudvikling 1:1. Vi hjælper med at udvikle din forretning. Sammen identificerer vi udfordringer og muligheder – og finder frem til den løsning, som virker for jer.

- Iværksætterrådgivning og forløb for særligt perspektivrige iværksættere.
- Vi er din indgang til erhvervsfremmesystemet.
- Vi er din stifinder til relevante samarbejdspartnere.

Erhvervsstrukturudvikling

- Strategisk og langsigtet udvikling af den lokale erhvervsstruktur med fokus på jobpotentialer. Vi identificerer og styrker centrale værdikæder ved at understøtte væksten i eksisterende virksomheder eller proaktivt tiltrække primære aktører udefra, som skaber jobs og afledte effekter til det lokale erhvervsliv.
- Vi arbejder med interessevaretagelse på vegne af det lokale erhvervsliv. Vi sætter din sag på dagsordenen.

NY LOV FRA 2019

Det nye erhvervsfremmesystem i hovedtræk:

- Antallet af politisk ansvarlige niveauer reduceres fra tre til to. Et statsligt niveau og et kommunalt niveau.
- De nuværende væksthuse erstattes af syv nye tværkommunale erhvervshuse og seks filialer spredt over hele landet.
- Der etableres en digital erhvervsplatform, der skal give virksomheder adgang døgnet rundt til information, vejledning og digitaliserede ydelser om opstart, drift og udvikling af virksomhed.
- Der etableres en Erhvervsfremmebestyrelse for hele Danmark, der overtager de regionale Vækstforas opgaver og udarbejder en strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats.

Nyt erhvervsfremmesystem sat i kraft

I december 2018 vedtog regeringen og Dansk Folkeparti en ny lov om erhvervsfremme, der skaber en mere forenklet struktur gældende fra 1. januar 2019.

Forenklingen af erhvervsfremmesystemet tager afsæt i en intention om at sikre en mere fokuseret erhvervsindsats, minimere overlappende indsatser samt i højere grad imødekomme virksomhedernes behov.

Det lokale erhverv med Frederikshavn Erhvervsråd i spidsen har taget aktiv del i processen omkring det nye system og synliggjort vigtigheden af lokal erhvervsfremme. Frederikshavn Erhvervsråd har været i løbende dialog med DI og politikere og arbejder fortsat for at få indflydelse på det nye system til gavn for det lokale erhvervsliv.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse udarbejder en strategi for den decentrale erhvervsfremmeindsats. Bestyrelsen har også til opgave at igangsætte og finansiere decentrale erhvervsfremmeindsatser og overtager den rolle, som hidtil er blevet varetaget af regionernes vækstfora. Det gælder projektfansiering og tilskud til forskellige erhvervsfremmeaktører, der er finansieret af EU's strukturfonde og de nuværende regionale erhvervsudviklingsmidler.

Den digitale platform

Den digitale erhvervsfremmeplatform bliver den fælles offentlige digitale indgang til information og vejledning om opstart, drift og udvikling af virksomhed og hjemmeside for erhvervshusene.

Erhvervshus Nordjyllands opgaver

Det nordjyske erhvervshus – Erhvervshus Nordjylland – bliver placeret i Aalborg og filialen på Mors. Erhvervshusene skal fungere som stærke tværkommunale kompetencecentre og samle de specialiserede faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling. Samtidig udgør erhvervshusene bindeleddet mellem lokale og statslige tilbud i erhvervsfremmesystemet.

FREDERIKSHAVN ERHVERVSRÅD
HAR I DEN POLITISKE PROCES
ARBEJDET FOR AT BEVARE EN
STÆRK LOKAL ERHVERVSINDSATS

De kommunale opgaver

Arbejdsdelingen mellem kommuner og erhvervshuse indebærer, at kommunerne bl.a. kan tilbyde lokale virksomheder grundlæggende erhvervsfremmeydelser, herunder 1:1 vejledning, der hjælper iværksættere og virksomhederne videre, varetage lokal erhvervsudvikling og udvikling af lokale rammevilkår. De kommunale erhvervsopgaver omfatter også kollektive ydelser som netværk for lokale virksomheder, temamøder og kurser.

Din indgang til erhvervsfremmesystemet er fortsat lokalt hos Erhvervshus Nord.

NES-samarbejdet styrkes

De nordjyske erhvervskontorers erhvervschefer og direktøren for Erhvervshus Nordjylland samles i Nordjyske Erhvervschefer Kontaktgruppe, hvor det i 2019 er vigtigere end nogensinde at have fokus på samarbejde og opgaveløsning til gavn for de nordjyske virksomheder.

Vi skal have **vendt befolkningsudviklingen**

I 2018 kom vi for første gang under 60.000 borgere i kommunen. Et fald på 4.000 borgere vil betyde et tab i købekraften på én milliard kroner årligt, og det koster jobs

Vi skal have vendt befolkningsudviklingen, og det er der flere håndtag til:

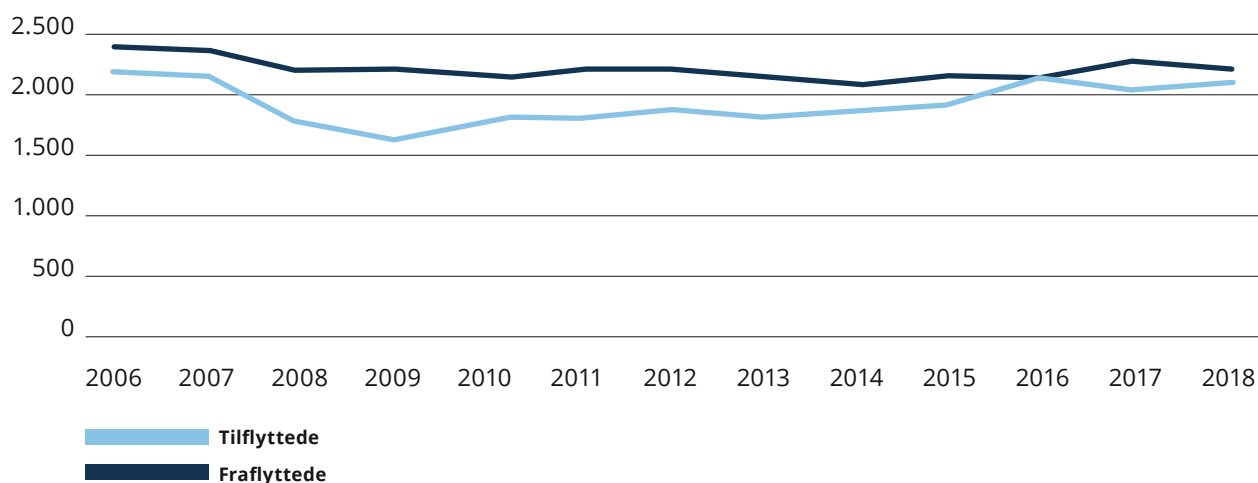
- **Flere unge skal blive boende.** Vi kan se, at mange af vores unge rejser ud for at uddanne sig – men de færreste vender tilbage. Vi skal derfor arbejde på at skabe attraktive studiemiljøer, der får de unge til at blive boende i studieboliger med tilknyttede grupperum og et stærkt studiemiljø og pendle til deres uddannelse i Aalborg. 2/3 af MARTECs studerende pendler fra Aalborg – så kan man også pendle den anden vej!
- **Vi skal skabe flere jobs.** Er der ikke jobs nok, så flytter der ikke nogen hertil.
- **Flere uddannelser lokalt.** Der skal i langt højere grad etableres uddannelser og uddannelsesinstitutioner med specialiserede fokusområder i overensstemmelse med vores erhvervs-mæssige styrkepositioner.
- **Bosætning af udenlandsk arbejdskraft.** Vi skal arbejde for at gøre de udenlandske nøglemedarbejdere og deres familie til borgere.
- **Bosætning af pendlere.** Vi skal arbejde for at få vores arbejdskraft, som pendler ind, til at bosætte sig i kommunen.

Befolkningens udvikling efter tid, område og bevægelsesart i Frederikshavn kommune

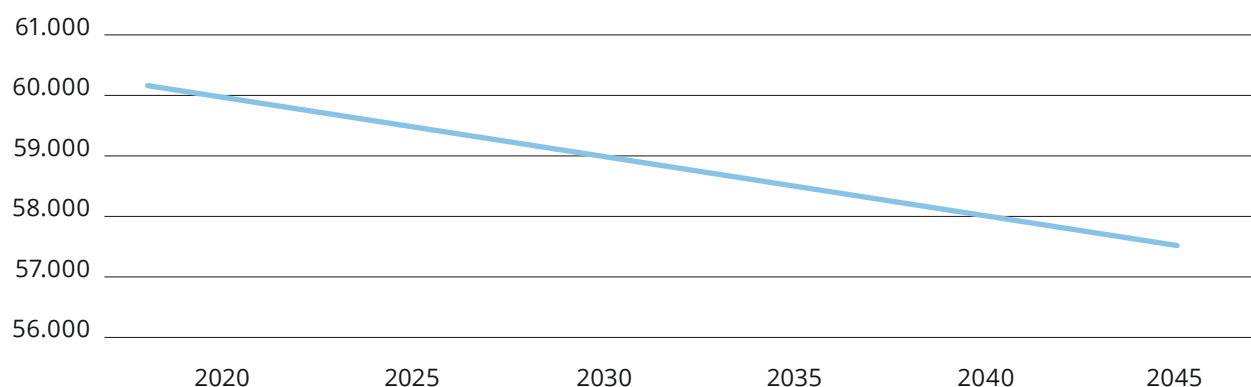
	Levendefødtte	Døde	Fødselsoverskud	Tilflyttede	Fraflyttede	Netto tilflyttede	Indvandrede i alt	Udvandrede i alt	Netto indvandrede	Befolknings-tilvækst	Befolkningen ultimo indeværende år
2012	473	730	-257	1906	2211	-305	491	304	187	-383	60775
2013	460	725	-265	1817	2153	-336	596	310	286	-317	60458
2014	466	709	-243	1879	2079	-200	684	313	371	-81	60377
2015	444	731	-287	1926	2156	-230	750	349	401	-131	60246
2016	513	729	-216	2128	2137	-9	643	306	337	110	60356
2017	495	704	-209	2052	2303	-251	588	320	268	-216	60140
2018	483	761	-278	2113	2277	-164	593	306	287	-153	59987

Kilde: Danmarks Statistik. Data fra Det Centrale Personregister (CPR)

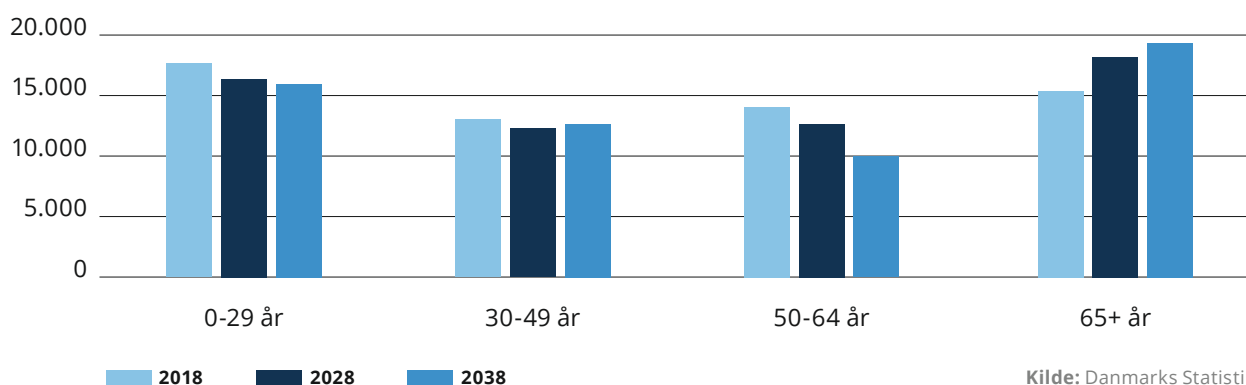
Tilgang/afgang Frederikshavn Kommune

Befolkningsfremskrivning frem mod 2045

Befolkningsfremskrivning baseret på alder

Kilde: Danmarks Statistik

Uddannelsesniveaulet skal hæves

På ti år er andelen af højtuddannede kun vokset med 0,8 procentpoint til 3 procent. 32 procent har kun en grundskoleuddannelse. Vi skal have hævet det lokale uddannelsesniveau

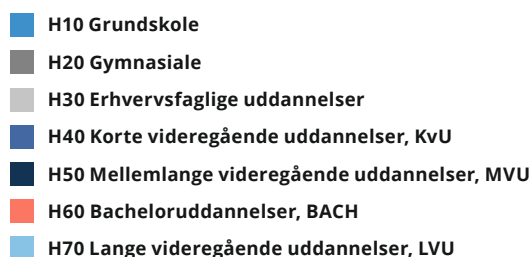
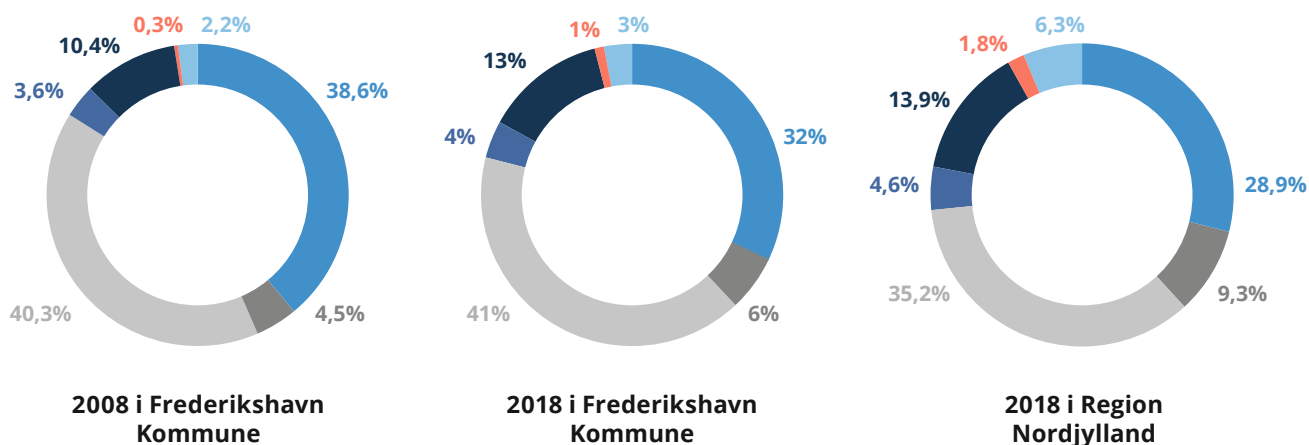
Vi skal reducere frafaldet. På landsplan er det næsten halvdelen, som frafalder erhvervsuddannelserne. Vi skal have flere til at fuldføre deres uddannelse. Her spiller erhvervet en rolle i forhold til at sikre praktikpladser og være i dialog med uddannelsesinstitutionerne.

Flere skal have en uddannelse. Vi skal øge den andel af en ungdomsårgang, som går i gang med og gennemfører en uddannelse. 85,1 pct. af unge med dansk herkomst, som gik i 9. klasse i 2016, forventes at opnå mindst én ungdomsuddannelse, inden de bliver 25 år.

Fastholdelse af de unge. Vi skal have flere af de unge til at blive boende i vores kommune, også når de læser videre i Aalborg. Vi skal skabe attraktive studiemiljøer, der får dem til at blive boende og pendle til deres uddannelse. Det tager Frederikshavn Erhvervsforening fat på i 2019.

Videreuddannelse af ansatte. Erhvervslivet skal tage ansvar for at opkvalificere og videreuddanne deres ansatte. Fx en ufaglært, der går i voksenlære, eller en ansat, der får en HD eller MBA.

Befolkningens højeste gennemførte uddannelse

Flere skal tage en erhvervsuddannelse

I 2018 var der godt 6000 borgere over 55 år med en erhvervsuddannelse, men kun knap 1700 unge under 30 med en erhvervsuddannelse i Frederikshavn kommune. Det udløser en mangel på faglært arbejdskraft.

Godt hver fjerde af de unge i Frederikshavn kommune vælger en erhvervsuddannelse, men målet er 45 procent. Vi skal som erhverv støtte op om erhvervsuddannelserne ved at gå i dialog med uddannelsesinstitutionerne, synliggøre de spændende jobmuligheder i virksomhederne og oprette praktikpladser.

Tilmelding til ungdomsuddannelserne fra elever i 9. og 10. klasse

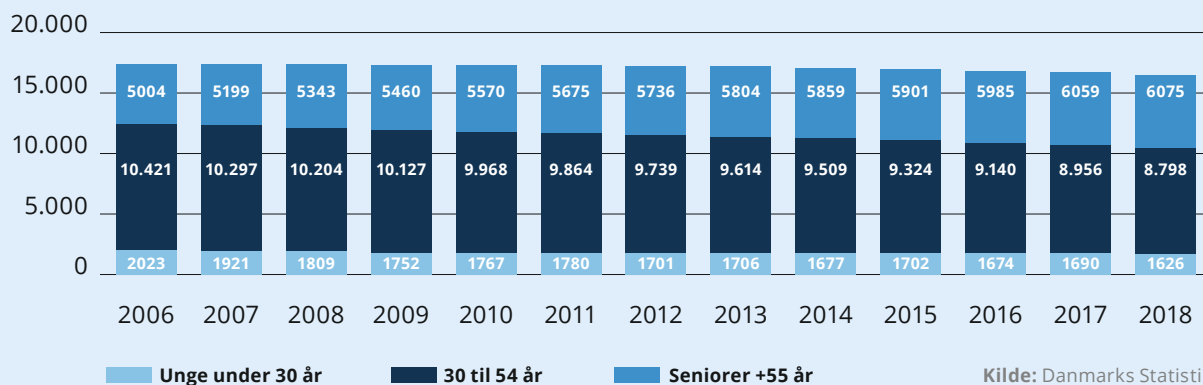
Område	Erhvervsuddannelser		Gymnasiale uddannelser		Særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser		Øvrigt	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Frederikshavn	25,8	25,8	67,7	68,8	0,5	1,2	5,1	4,9
Nordjylland	22,2	24,2	72,0	70,2	0,6	1,0	6,0	4,7
Hele Landet	18,5	19,4	74,0	73,1	1,2	1,4	6,3	6,1

Kilde: Styrelsen for It og Læring

FAKTA: I notatet indgår kun de tilmeldinger, som eleverne har givet 1. prioritet. Der indgår kun elever, som søger en ungdomsuddannelse eller lignende direkte fra 9. eller 10. klasse – det betyder, at ældre elever, der fx søger en erhvervsuddannelse, ikke er med her. Det betyder også, at elever, der efter 9. klasse ønsker at fortsætte i 10. klasse ikke indgår her.

Det er elevernes tilmeldinger pr. 15. marts 2018, der indgår. Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) omfatter erhvervsgrunduddannelse (egu), ungdomsuddannelse for unge med særligt behov (stu), og kombineret ungdomsuddannelse (kuu). Øvrigt omfatter produktionsskoler, ungdomshøjskoler, voksenundervisning.

Borgere med en erhvervsuddannelse fordelt på alder i Frederikshavn

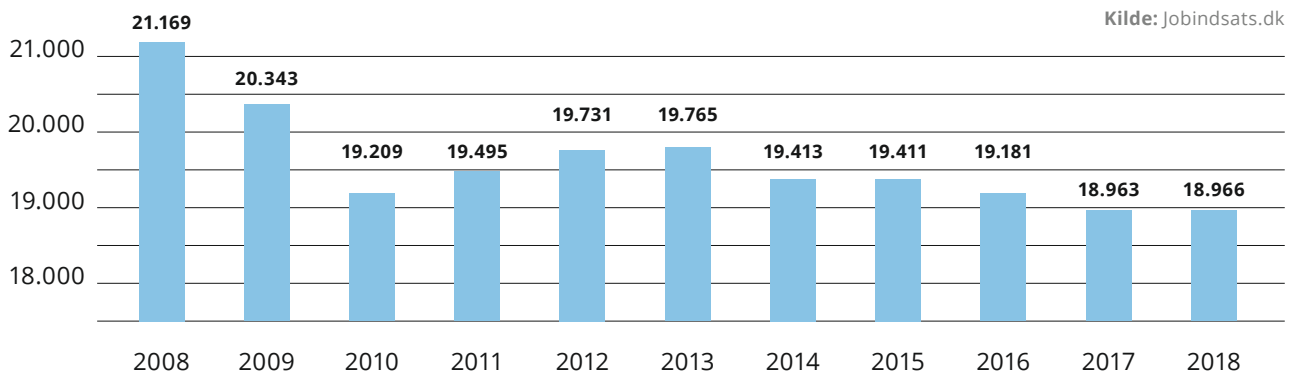

Antallet af jobs falder

Antallet af jobs er de seneste ti år faldet fra 21.169 til 18.966 jobs i 2018. Vi skal have gang i jobvæksten

- **Jobvækst via havnene.** Kommunens investering i udvidelserne i Skagen Havn og Frederikshavn Havn er en vigtig brik i jobskabelsen. Færdiggørelsen af etape 1 i Frederikshavn vil begynde at slå igennem på jobskabelsen i 2019.
- **Tiltrækning af virksomheder og investeringer.** Vi skal proaktivt arbejde for at tiltrække de internationale virksomheder og investeringer, der kan skabe lokal vækst og jobs.
- **Den enkelte virksomhed skal tage et ansvar for at skabe jobs.** Vi kommer gerne og hjælper jer på vej med sparring og vejledning.
- **En særlig indsats for etableringen af nye virksomheder med jobpotentiale.** Erhvervshus Nord har en målrettet iværksætterrådgivning, som alle kan gøre brug af.

Antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med job i Frederikshavn Kommune

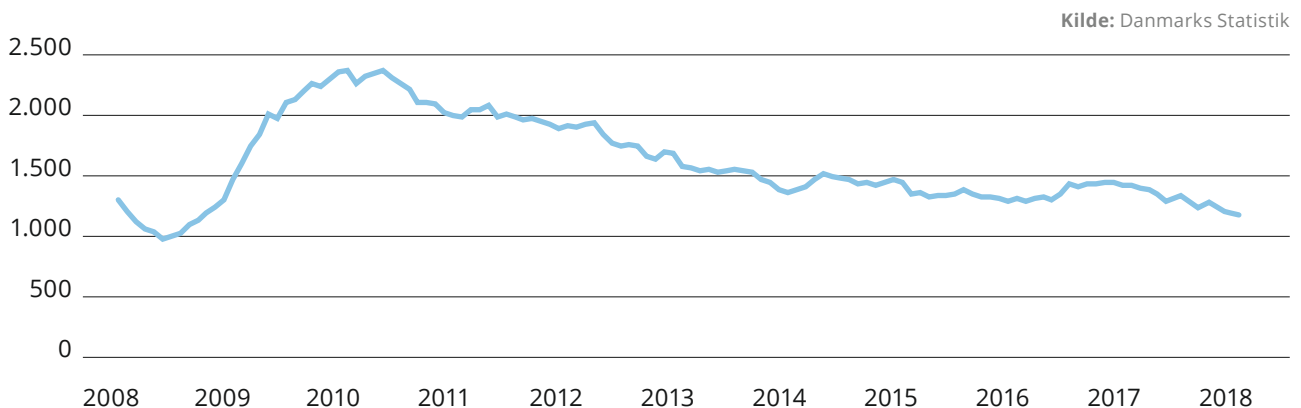

Ledigheden er faldet til niveauet før finanskrisen

Ledigheden i Frederikshavn kommune faldt ved udgangen af 2018 til 4,3 procent, som er det laveste niveau siden finanskrisen i 2008. Ledigheden på landsplan var i december 2018 på 3,8 procent.

Vi har historisk lav ledighed, og vi skal gøre os umage for at få de sidste med. I 2019 påbegynder Erhvervshus Nord og Frederikshavn kommune sammen et projekt, der skal udvide arbejdsstyrken og få flere udsatte borgere i job.

Udvikling i antal fuldtidsledige i Frederikshavn Kommune

Flere udenlandske ansatte

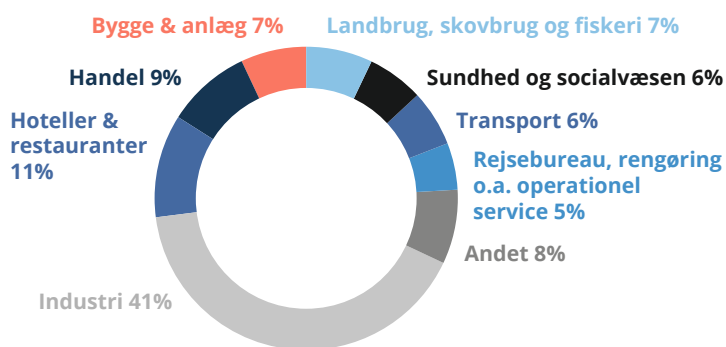
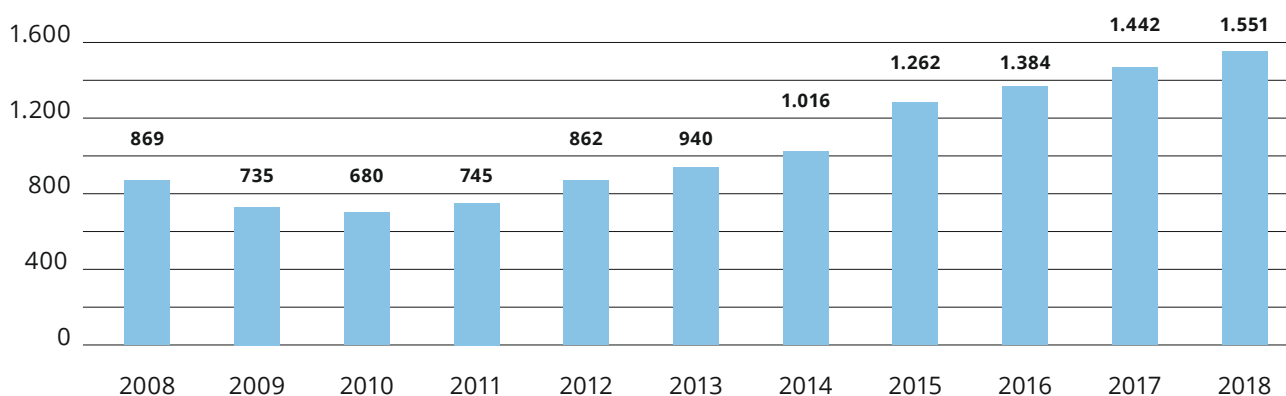
I 2018 var der 1.551 udenlandske ansatte i de lokale virksomheder. Andelen er steget hvert år siden 2010

De udenlandske ansatte er med til at skaffe virksomhederne den kvalificerede arbejdskraft, som de har behov for. Vi skal fortsat have fokus på at være dygtige til at ansætte og integrere vores udenlandske arbejdskraft, så de bliver borgere i vores kommune. Frederikshavn Kommune har siden 2015 haft ansat en bosætningskonsulent, der arbejder for, at de udenlandske nøglemedarbejdere bosætter sig i kommunen med deres familier.

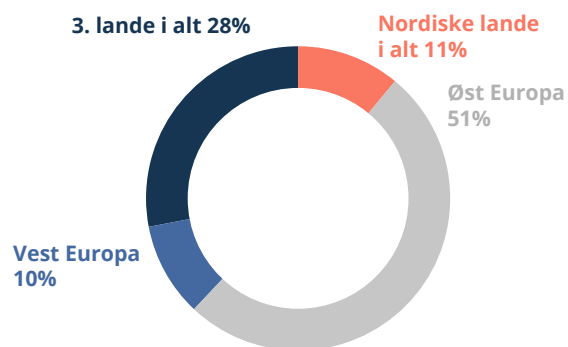
De udenlandske ansatte fordeler sig med 1.122 mænd og 430 kvinder. De største brancher er industri, hotel og restauration samt handel. Godt 50 procent af de udenlandske ansatte kommer fra Østeuropa – flest fra Rumænien med 341 fuldtidspersoner og 325 fra Polen. 104 er de udenlandske ansatte er svenskere.

Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere

Kilde: Udlændingeregisteret, EstherH, CPR-registeret, CVR-registeret, DetailCOR

Her arbejder de udenlandske ansatte i Frederikshavn Kommune

Fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere 2018

Flere udpendlere end indpendlere

Flere borgere pendler ud af Frederikshavn,
end ind til jobs i kommunen

Indpendlerne udgør potentielle borgere i vores kommune, og vi skal arbejde for at få arbejdskraften til at bosætte sig her. Erfaringerne viser, at i en højkonjunktur vil pendlerne have tendens til at søge arbejde tættere på deres bopæl. Vi sikrer den mest stabile arbejdskraft og en positiv befolkningsudvikling ved at få ansatte til at bosætte sig lokalt.

Samtidig skal vi have fokus på at skabe flere jobs lokalt, så færre pendler ud, men har arbejdsplads i kommunen.

Ind- og udpendling til/fra Frederikshavn Kommune

	2014		2015		2016		2017	
	Ind	Ud	Ind	Ud	Ind	Ud	Ind	Ud
Brønderslev	986	751	986	753	973	766	967	758
Hjørring	2.147	1.627	2.170	1.703	2.097	1.784	2.109	1.850
Jammerbugt	121	85	124	85	138	91	138	107
Læsø	31	33	31	33	29	32	33	40
Mariagerfjord	25	36	25	40	29	52	24	57
Morsø	6	2	5	2	6	3	8	2
Rebild	63	39	70	58	67	52	75	59
Thisted	19	47	28	23	24	17	27	19
Vesthimmerlands	28	25	37	31	37	28	30	27
Aalborg	1.379	1.930	1.412	2.131	1.491	2.216	1.519	2.132
I alt	4.805	4.575	4.888	4.859	4.891	5.041	4.930	5.051

Kilde: Statistikbanken

5.051

BORGERE PENDLER UD AF
FREDERIKSHAVN KOMMUNE

4.930

BORGERE PENDLER IND TIL JOBS I
FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Status på **ejendomsmarkedet**

Boligudlejningsejendomme

Prisniveauet er i særdeleshed en afspejling af fortsat begrænsede belåningsmuligheder. Selv med en forsigtigt fastsat tomgangsrisiko kan der opnås en god lejeindtjening i nyindkøbte, centralt beliggende boligejendomme. Når der på et tidspunkt løsnes op for belåningsmuligheder, er der et tydeligt potentiale for prisstigninger på boligejendommene.

Investeringsomfanget er gået lidt frem i Frederikshavn gennem det seneste år. Interessen er størst omkring mindre, rene boligudlejningsejendomme i god kvalitet og med lav tomgang.

Frederikshavn	3. kvartal 2017	3. kvartal 2018
Tomgangsrate i %	8,00-10,00	8,00-10,00
Kortsigtsprognose (↘→↗)	↘	↘
Afkast på fuldt udviklede prime ejendomme (%)	7,50-8,50	7,00-8,00
Afkast på prime ejendomme med udviklingspotentiale (%)	8,50-9,50	8,00-9,50
Afkast på fuldt udviklede ejendomme sekundær beliggenhed (%)	9,50-10,50	9,50-10,50
Afkast på sekundære ejendomme med udviklingspotentiale (%)	10,50-11,50	10,50-11,50
Etagemeterpris på fuldt udviklede prime ejendomme	10-11.000	10-11.000
Etagemeterpris på prime ejendomme med udviklingspotentiale	6-7.000	6-7.000
Etagemeterpris på fuldt udviklede ejendomme sekundær beliggenhed	4-5.000	4-5.000
Etagemeterpris på sekundære ejendomme med udviklingspotentiale	2-3.000	2-3.000

Kilde: Nybolig Markedsrapport efteråret 2018

Kontorejendomme

I Frederikshavn er kontorlejemarkedet karakteriseret af et vidtspændende udbud af attraktive kontorfaciliteter på prime-beliggenheder både i centrum og i havneområdet. Efterspørgselsiden er kendetegnet ved behersket lejeinteresse, hvilket bidrager til at fastholde kontorlejemarkedet i den ubalance, der har præget markedet i en længere periode. Dermed har lejesøgende virksomheder et væld af attraktive muligheder, når de vælger nyt lejemål.

Frederikshavn	3. kv. 2017	3. kv. 2018
Tomgangsrate i %	10,00-12,00	10,00-12,00
Kortsigtsprognose (↘→↗)	↘	→
Bruttoleje: Klasse A ejd. (DKK/m ² /år)	500-600	500-600
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Bruttoleje: Klasse B ejd. (DKK/m ² /år)	350-450	350-450
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Bruttoleje: Klasse C ejd. (DKK/m ² /år)	200-350	200-350
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Afkast: Klasse A ejendomme i %	8,00-8,50	8,00-8,50
Afkast: Klasse B ejendomme i %	9,50-10,50	9,50-10,50
Afkast: Klasse C ejendomme i %	10,50-11,50	10,50-11,50

Butikslokaler

Frederikshavn	4. kv. 2017	4. kv. 2018
Leje (DKK/m ² /år)	1.300	1.300
Prime afkast (%)	8	7,50%
Tomgangsrate (%)	6,5	7,30%

Lager og produktionslokaler

Frederikshavn	4. kv. 2017	4. kv. 2018
Prime leje (DKK/m ² /år)	250	250
Prime afkast (%)	9	9
Tomgangsrate (%)	1,8	1,3

Ordforklaring

Afkast:

Markedsafkast udgøres af det opnåelige afkast for en fuldt udlejet ejendom, udlejet til markedslejeniveau.

Klasse A ejendom:

Ejendom, der genererer en over gennemsnitlig leje i et givent delmarked.

Klasse B ejendom:

Ejendom, der genererer en gennemsnitlig leje i et givent delmarked.

Klasse C ejendom:

Ejendom, der genererer en under gennemsnitlig leje i et givent delmarked.

Prime afkast:

Bedste (dvs. laveste) afkast, der kan forventes for en ejendom af bedste kvalitet og beliggenhed i et givent delmarked.

Prime leje:

Højeste årlige bruttolleje pr. m², der kan forventes for en ejendom af bedste kvalitet og beliggenhed i et givent delmarked.

Tomgang:

Andelen af ledige kvadratmeter i et givent kvartal og delmarked, opgjort af oline.dk

Erhvervshus Nords team

Niels Bay Christensen - *Erhvervsdirektør*
2336 9181 / nics@erhvervshusnord.dk

Per Frank Hansen - *Erhvervsconsulent*
2429 4330 / peha@erhvervshusnord.dk

Daniel John Høgedahl - *Erhvervsconsulent*
4144 8256 / dajh@erhvervshusnord.dk

Tanja Jørgensen - *Økonomiansvarlig / netværksfacilitator*
2112 9915 / tajo@erhvervshusnord.dk

Pernille Urth - *Kommunikationsansvarlig*
6128 7517 / peur@erhvervshusnord.dk

Anne-Lise Klitgaard Wøhlk - *Direktionssekretær*
2988 4800 / anwo@erhvervshusnord.dk

Anne Mette Bertelsen - *Erhvervssekretær*
4049 2605 / ambe@erhvervshusnord.dk

Kurt Ladefoged Nielsen - *Erhvervsconsulent*

Nøgletal Erhvervshus Nord

	2014	2015	2016	2017	2018
Omsætning	12.228.797	7.348.876	6.388.598	6.843.132	8.231.647
Resultat	519.810	147.499	55.234	331.389	1.115.432
Egenkapital	1.565.310	1.712.809	1.768.043	2.099.427	3.214.859
Balancesum	3.803.005	4.393.476	5.442.250	5.754.721	7.313.189
Ansatte	15	10	9	10	9

Erhvervshus Nord

SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

DU ER ALTID VELKOMMEN
TIL AT KONTAKTE OS:

Silovej 8, 1.sal
9900 Frederikshavn

+ 45 9226 2626
info@erhvervshusnord.dk

erhvervshusnord.dk

Når din forretning skal videre...